

Neignorujte
Vaši prostatu



European
Association
of Urology
PO Box 30016
6803 AA Arnhem
The Netherlands
Tel.: +31 (0) 26 389 0680
www.urologyweek.org
www.uroweb.org



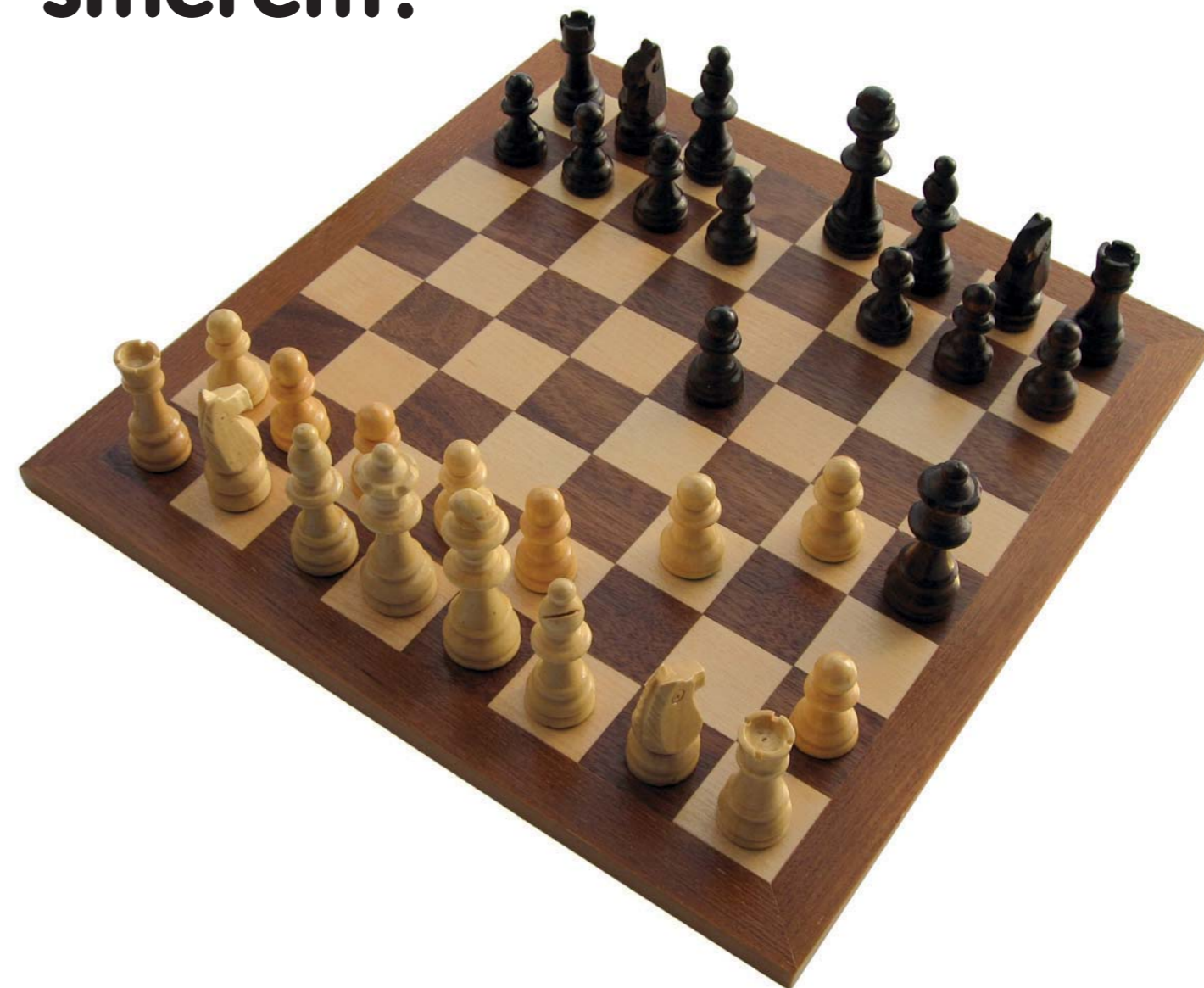
European
Association
of Urology

EUROPA
UOMO^{cz}
MEMBER OF THE EUROPEAN PROSTATE CANCER COALITION



ČESKÁ
UROLOGICKÁ
SPOLEČNOST

Screening karcinomu prostaty – krok správným směrem?



Týden urologie
14. – 15. září 2009

Urology Week 14. - 15. září 2009
na evropské úrovni pořádá
European Association of Urology
v ČR pořádá EuropaUomo.CZ
pod záštitou České urologické společnosti
a International Prostate Health Council



www.urologyweek.org

EAU
European
Association
of Urology

Screening karcinomu prostaty – krok správným směrem?

Jste typem člověka, který chce žít bezpečně? Dodržujete zásady zdravé výživy, pravidelně cvičíte a zanechal jste kouření? Pokud se staráte o své zdraví, měl byste také zvážit vyšetření prostaty. Pokud je onemocnění diagnostikováno včas, jsou rizika onemocnění agresivní formou karcinomu prostaty významně snížena a výzkum prokazuje, že pacienti mají dobrou šanci na vyléčení!

Přečtěte si pečlivě tento letáček a poradte se se svým urologem, abyste se dozvěděli více o kladech a záporech včasné detekce karcinomu prostaty nebo o jeho 'screeningu.' Pokud to uděláte, nebudete si jen „krýt záda“, ale můžete také udělat krok správným směrem!

O některých faktech jste možná ještě neslyšeli

Pokud si myslíte, že všechny typy karcinomů jsou stejné, pak se mýlíte! Každý typ rakoviny se vyvíjí svým vlastním způsobem. Zatímco některé se šíří skoro rychlostí světla, jiné pouze pokulhávají. Karcinom prostaty se obvykle vyvíjí plíživě. Často roste tak pomalu, že není dokonce během života pacienta vůbec odhalen. Buňky karcinomu prostaty se zřejmě začínají vyvíjet poměrně časně. Ve věku kolem 40 let máte 30% pravděpodobnost, že Vaše prostata obsahuje rakovinné buňky. Ve věku 60 let je tato pravděpodobnost zhruba 50%. Měl byste se bát? Ne nezbytně.

U velkého počtu pacientů se buňky karcinomu nevyvíjejí do onemocnění, které Vás ohrozí. Kromě toho, Vaše riziko na úmrtí díky karcinomu prostaty je pouze okolo 3 %. Na druhé straně, jste ochotný nést toto riziko? A zde přichází na scénu screening. Není lepší detekovat onemocnění včas a snížit tak riziko karcinomu prostaty dříve, než se u Vás projeví nějaké příznaky?

PSA

Od začátku 90. let minulého století se vedou vášnivé debaty o tom, zda by jednoduchý krevní test mohl být řešením. Prostatický specifický antigen (PSA) je nezbytný pro funkci Vaší prostaty a jeho malé množství konstantně proniká z prostatické tkáně do krevního oběhu.

Pokud máte karcinom prostaty, je únik celkově vyšší, a hodnota PSA ve vzorku krve tedy bude také vyšší. Bohužel to neplatí v každém případě. Mimo to hodnota PSA v krvi je ovlivněna nejen rakovinou. Hodnoty PSA může ovlivňovat benigní zbytnění prostaty, infekce močových cest a dokonce Váš včerejší výlet na horském kole.

Jinými slovy PSA není příliš přesný pro prognózu karcinomu prostaty. Ale pokud vznikne jakékoliv podezření, máte další možnosti, jak zjistit, že se děje něco špatného.

Argumenty pro a proti screeningu

Argumenty pro jsou jednoduché: screening karcinomu prostaty Vám může zachránit život! To vypadá samozřejmě, ale ve skutečnosti to tak není. Tento závěr byl vyvozen po 18 letech trvání studie, do níž bylo zahrnuto 162 000 mužů z celé Evropy. Po začlenění do studie prováděné pod názvem European Randomised Study of Screening for Prostate Cancer (ERSPC) byli všichni sledováni průměrně devět let. U poloviny z nich byl proveden screeningový PSA test, druhá polovina byla pouze sledována. U pacientů ve věku od 55 do 69 let bylo screeningem sníženo úmrtí na karcinom prostaty o 20 %. Tyto výsledky se mohou v budoucnu změnit podle dalších údajů získaných ze stále pokračující ERSPC studie.

Argumenty proti jsou méně srozumitelné: screening karcinomu prostaty by mohl být škodlivý. Nerozumíte? Vraťte se na chvíli na začátek tohoto letáčku a přečtěte si znovu třetí bod. Zásadní informace je ta, že karcinom prostaty velmi často nezpůsobí svému nositeli žádnou škodu. Během screeningu bude mnoho případů karcinomu zbytečně detekováno a zbytečně léčeno. Léčení karcinomu prostaty je kompromisní řešení. Cena za vyléčení může mimo jiné vyvolat erektilní dysfunkci a inkontinenci moči. Přehnaná detekce vede k přehnané léčbě, která nakonec vede ke zbytečným vedlejším účinkům a ke snížení kvality života.

Podívejme se zpět na ERSPC studii: k záchraně jednoho pacienta před úmrtím na karcinom prostaty musí 1410 pacientů projít screeningem a 48 pacientů musí být léčeno. Tak proč neléčit pouze jednoho člověka, který to potřebuje a ostatní ponechat bez léčby? Protože v tomto okamžiku ještě nevíme, který to je! Jedním z úkolů pro urology a badatele do budoucna je nalezení nových markerů, které nám pomohou s tímto rozhodnutím.

PSA ve věku 40 let – správný krok?

Provádět test PSA, když je Vám 40 let, může být prospěšné. V tomto věku je karcinom prostaty vzácné onemocnění. Monitoring vývoje Vašeho PSA během příštích let nebo desetiletí může pomoci detekci a rozhodnutí pro nebo proti léčbě. V nadcházejících letech bude stále více individualizované poradenství o preventivních opatřeních u rizikových skupin, aby nedocházelo ke ztrátám tělesné i duševní pohody způsobeným zbytečnou léčbou.

PSA ve věku 50 až 70 let – správný krok?

Pokud jste jinak zdravý a ochotný vzít na sebe riziko nadbytečné léčby, je screening správným krokem, ze kterého můžete mít prospěch. Ale před poradou s Vaším lékařem o vyšetření PSA, buďte připraveni na nejisté výsledky. Velmi často není žádný karcinom diagnostikován, třebaže výsledky testu PSA vyvolávají podezření. Buďte také připraveni, že Vám lékař může doporučit neprovádět léčbu, ale raději sledování nebo „monitorování“, protože můžete mít neškodný karcinom.

PSA ve věku nad 70 let – správný krok?

Pro starší může je méně správné rozhodnutí pro screening karcinomu prostaty. V tomto věku již mnoho pacientů trpí závažným onemocněním, jako jsou srdeční choroby, chronická obstrukční plicní choroba, diabetes apod. Mnoho těchto chorob je daleko závažnějších než karcinom prostaty a screening může udělat více škody než užítku.

Obecně nejlepším přístupem je pravděpodobně přečíst si podložené a vyvážené informace o kladech a záporech screeningu karcinomu prostaty. Po pečlivém zvážení a poradě s Vaším praktickým lékařem nebo urologem se můžete rozhodnout, zda si necháte udělat screening na karcinom prostaty. Pokud se chcete dovědět více, podrobné informace můžete získat na webových stránkách EAU (www.uroweb.org), www.urologyweek.org) a ERSPC (www.erspc.org).

Kontrola prostaty je tak jednoduchá jako kontrola oleje

